

INFORMACIJA ZA SLOVENSKE REZIDENTE, ZAPOSLENE PRI TUJEM DELODAJALCU V TUJINI

Pojasnilo DURS, št. 4217-3052/2014-1, 13. 3. 2014

Novela Zakona o dohodnini – ZDoh-2M (Uradni list RS, št. 96/13) s 1. 1. 2014 ukinja olajšavo za čezmejne delovne migrante, ki je tem zavezancem za davek, omogočala zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz delovnega razmerja v tujini, v višini 7.000 evrov letno (za leto 2013, v višini 7.576,62 evrov).

Zato je še toliko bolj pomembno vedeti, kakšne so pravice in obveznosti zavezancev za davek, zaposlenih v tujini.

Davčna obveznost posameznika je odvisna od njegovega statusa (rezident, nerezident). Tako je rezident zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo svoj vir v Sloveniji, in od vseh dohodkov, ki imajo svoj vir zunaj Slovenije (tj. od svetovnega dohodka).

Rezidenti Slovenije morajo na podlagi določb Zakona o davčnem postopku – ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 13/11-UPB4, 32/12, 94/12, 101/13-ZDavNepr, 111/13), dohodke iz delovnega razmerja, ki jih dosegajo z delom v tujini, napovedati že v medletni napovedi za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve (dohodek iz delovnega razmerja, pokojnine), v kateri lahko, poleg odbitka tujega davka, uveljavljajo tudi plačane obvezne prispevke za socialno varnost, olajšave in stroške prehrane in prevoza v zvezi z delom v tujini.

Skladno s 45. členom Zakona o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12 in 96/13) lahko rezidenti, ki prejemajo dohodke iz delovnega razmerja iz tujine, uveljavljajo zmanjšanje davčne osnove za stroške prehrane med delom in stroške prevoza na delo in z dela, pod pogoji in do višine, kot jih določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uradni list RS, št. 140/06 in 76/08). Stroške v zvezi z delom v tujini, kot so stroški prehrane med delom in stroški prevoza na delo in z dela, je, glede na dejansko prisotnost na delovnem mestu v tujini, mogoče uveljavljati le pri dohodkih iz delovnega razmerja v tujini. Med davčnim letom lahko zavezanec za davek navedene stroške uveljavlja v medletnih napovedih, pri poročanju dohodnine na letni ravni pa se lahko uveljavljajo v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine oziroma na posebnem obrazcu, ki se priloži ugovoru oziroma obrazcu letne napovedi za odmero dohodnine.

Če davčni zavezanec že med letom poroča davčnemu organu o prejetih dohodkih iz tujine; tj. na podlagi vloženih medletnih napovedi za odmero akontacije dohodnine, mu bo Davčna uprava RS sestavila in vročila informativni izračun dohodnine najkasneje do 15. junija tekočega leta, ki v tem primeru, poleg drugih podatkov, vsebuje tudi podatke o dohodkih iz tujine. Kadar informativni izračun vsebuje pomanjkljive ali napačne podatke, je treba podatke o tujih dohodkih ustrezno spremeniti ali dopolniti v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine, in sicer v roku 15 dni od vročitve informativnega izračuna.

Če davčni zavezanec dohodkov iz tujine ne napoveduje že v medletnih napovedih, ne bo prejel informativnega izračuna (razen, če je dosegel v preteklem letu tudi obdavčljive dohodke v Sloveniji). V tem primeru mora do 31. julija tekočega leta za preteklo leto vložiti obrazec napoved za odmero dohodnine, v kateri lahko od dohodkov z virom izven Slovenije, uveljavlja tudi odbitek davka, plačanega v tujini ali oprostitev.

Posebej je treba opozoriti, da se davčnemu zavezancu, skladno s 273. členom ZDavP-2, odbitek davka, plačanega v tujini, prizna pri izračunu in poročanju dohodnine na letni ravni samo, če zavezanec uveljavlja odbitek davka, plačanega v tujini, tudi v ugovoru

zoper informativni izračun dohodnine oziroma v letni napovedi za odmero dohodnine. Hkrati je zavezanec dolžan dokazati obstoj davčne obveznosti v tujini; tj. znesek davka plačanega v tujini, osnovo za plačilo davka ter dejstvo, da je znesek davka, plačan v tujini, dokončen in dejansko plačan. Navedeno mora dokazati z ustreznimi dokazili, za katera štejejo listine, izdane s strani davčnega organa tuje države, ali drugi dokumenti, ki nedvoumno dokazujejo obstoj davčne obveznosti ali plačilo davka izven Slovenije.

Odprava dvojne obdavčitve

Dvojna obdavčitev dohodkov iz zaposlitve, ki jih slovenski rezidenti dosegajo v tujini, je odpravljena že z določbami ZDoh-2, saj se davek, ki ga mora rezident Slovenije plačati od dohodkov, ki so pridobljeni v tujini, v Sloveniji zmanjša za davek, ki je bil od teh dohodkov že plačan v tujini. V primeru, da so takšni dohodki v tujini obdavčeni po nižji stopnji kot v Sloveniji, mora rezident Slovenije, ki tak dohodek dosega, doplačati razliko do stopnje, ki bi se uporabila pri obdavčitvi njegovega dohodka, če bi bil ta obdavčen le v Sloveniji. Dvojna obdavčitev se po določbah ZDoh-2 odpravlja v primerih, ko s tujo državo ni sklenjen dvostranski sporazum o izogibanju dvojnega obdavčevanja.

Kadar ima Slovenija s tujo državo sklenjen dvostranski sporazum o izogibanju dvojnega obdavčevanja (npr. z Avstrijo je to Konvencija med Republiko Slovenijo in Republiko Avstrijo o izogibanju dvojnega obdavčevanja v zvezi z davki na dohodek in premoženje, Uradni list RS – MP, št. 4/98, 22/06 in 6/12) se pri odpravi dvojnega obdavčevanja upoštevajo določbe sporazuma. Obdavčitev dohodkov iz zaposlitve navadno ureja 15. člen, ki praviloma določa, da se lahko dohodek iz zaposlitve posameznega rezidenta obdavči v tisti državi pogodbenici, kjer se zaposlitev dejansko izvaja. Ker je v takšnih primerih pravica do obdavčitve istega dohodka dana obema državam (državi vira in državi rezidentstva), se v državi rezidentstva prejemnika dohodka, v izogib dvojni obdavčitvi, upošteva ustrezna metoda odprave dvojne obdavčitve, ki je določena s posameznim sporazumom.

Metode odprave dvojne obdavčitve so določene v 23. ali 24. členu dvostranskega sporazuma. Z vsemi državami, razen s Švedsko (kjer se za odpravo dvojne obdavčitve v Sloveniji, uporablja metodo izvzetja s progresijo), se uporablja t.i. metoda navadnega odbitka. To pomeni, da se davek v Sloveniji zmanjša le za znesek davka, plačanega v državi vira (npr. v Avstriji), ki je enak davku, ki bi ga Slovenija sama odmerila od dohodka, doseženega v tuji državi (npr. v Avstriji). Če pa je zavezanec v tujini plačal davek po nižji stopnji, je treba razliko do stopnje, ki bi se uporabila pri obdavčitvi dohodka, če bi bil ta obdavčen le v Sloveniji, doplačati, in sicer kot že pojasnjeno, v medletni napovedi za odmero akontacije dohodnine oziroma pri poročunu dohodnine na letni ravni.

Davčna uprava RS bo v letu 2015 tudi na podlagi Direktive 2011/16/ES o upravnem sodelovanju držav članic EU, iz drugih držav članic EU prejela podatke o dohodkih iz zaposlitve slovenskih rezidentov v drugih državah članicah EU, ki so bili doseženi po 1. 1. 2014. S tem bo Davčna uprava RS pridobila tudi podatke o osebah, ki sedaj ne prijavljajo svojih dohodkov iz zaposlitve v drugi državi, četudi bi jih morali v skladu z davčno zakonodajo in jih pozvala k prijavi in plačilu dohodnine.

Zaradi navedenega zaključujemo s priporočilom, da zavezanci – rezidenti Slovenije, ki v letu 2014 prejemajo dohodke iz zaposlitve v tujini, v izogib večjim zneskom odmere oziroma poročunu dohodnine na letni ravni, upoštevajo splošno obveznost vlaganja že medletnih napovedi za odmero akontacije dohodnine in s tem dosežejo redno plačevanje dohodnine v Sloveniji že med davčnim letom.

Nepredložitev zahtevane davčne napovedi ali nepredložitev zahtevane davčne napovedi v roku, določenem z ZDavP-2, pomeni prekršek po 1. točki 394. člena ZDavP-2 in se kaznuje z globo od 250 do 400 eurov. Neresnični, nepravilni ali nepopolni podatki v

davčni napovedi pomenijo kršitev prvega odstavka 10. člena ZDavP-2, kar je določeno kot prekršek v 1. točki 395. člena ZDavP-2 in se kaznuje z globo od 1.200 do 15.000 eurov.